

Največji slovenski dnevnik v Združenih državah.	
Velja za vse leto.....	85.00
Za pol leta.....	8.00
Za New York celo leto.....	6.00
Za izslemstvo celo leto	7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The Largest Slovenian Daily
in the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 150. — ŠTEV. 150.

NEW YORK, SATURDAY, JUN 26, 1920. — SOBOTA, 26. JUNIJA, 1920.

VOLUME XXVIII. — LETNIK XXVIII.

RAZVOJ ŽELEZNICARSKIH STAVK

UNIJSKI VODITELJI SO SE SESTALI, DA SE LOTIJO PROBLEMA TER S SILO IZVEDEJO UGODENJE ZAHTEV. — SPLOŠNO GLASOVANJE NAJ ODLOCI GLEDE SPLOŠNE STAVKE. — LASTNA UNIJA.

Chicago, Ill., 25. junija. — Voditelji unije železničarjev so se sestali danes takoj, da razpravljajo o akciji, potom katerje naj bi se takoj s silo izvedlo iz železničkega delavskega sveta zahteve dveh milijonov železničarjev, da se povpraša njih plača za tisoč milijonov na leto. Govorilo ali vsaj namigavalo se je o splošni stavki, a noben izmed voditeljev ni hotel podpreti teh govorov. Vsak posamezni je odklonil govoriti o zahtevi, predno bi se vršilo zborovanje.

Ker so ogrožene ed velikega razkola v organizaciji vsled vedno naraščajočega števila onih železničkih delavcev, ki zapuščajo službo v protest proti zavlačevanju odločitve, tikajoče se povrašanja plač, katero povrašanje se je zahtevalo pred več kot enim letom, se pričakuje, da bodo storile železničarske bratovščine eno izmed dveh stavri.

V prvi vrsti lahko odrede splošno glasovanje med delavci glede vprašanja splošne stavke, da se tem potom s silo izvede in doseže neposredno povrašanje plače ali pa stavijo najnovejšim stavkarjem ultimatum, da bodo izobčeni iz unije, če se ne vrnejo takoj na delo.

Mogoče je, da bo prišlo tekom konference sporočilo od predsednika, ki bo določil, natančno čas ali pa objavilo začasno povrašanje plače.

Načelnik Barton je sporočil včeraj predsedniku v odgovor na prošnjo slednjega, naj svet pospeši svoje delo ter je vrjetno, da bo služil odgovor Bartona kot temelj za začasno določenje povrašanja plače, da se na ta način pomiri razburjenega duha med železničkimi delavci.

Stavkujoči železničarji so sklenili ustanoviti svojo lastno unijo in vrjetno je, da bo večina železničarjev stopila na stran te unije.

ONEMOGELOST LIGE NARODOV. ANGLEŠKI DELAVCI SO GLASOVALI ZA MOKROTO.

Capetown, Južna Afrika, 25. junija. — Tekom neke debate glede naroda je izjavil Jan C. Smuts, predsednik Južnoafriške unije: Že v prvih dneh svojega poslovanja ni Liga narodov odgovarjala velikim upanjem, katera smo stvari v njej. Namesto, da bi se veseli rad tem neuspehom, naj bi vsak napel vse svoje moći ter pomagal Ligi pri izvršenju njenih dolžnosti.

Škoda, da so Združene države tako zelo proti Ligi. Prepričan sem, da bodo prišle tudi Združene države kmalu do spoznanja ter stopile v njo. Edinolev v Ligai narodov je rešitev vsega sveta.

Pozor, čitalci!

Vse čitalje opozarjam, naj natančno precitajo članek, ki bo objavljen v pondeljku številki "Glas Naroda". V članku bomo navedli natančne vzroke in povode, zakaj smo bili znova prisiljeni zvissati listino cene, ki bodo izza 1. julija naslednje:

Za Ameriko in Kanado na leto \$6.00;
pol leta \$3.50;
četr leta \$2.00.

Za mesto New York in za Evropo na leto \$7.00;
pol leta \$4.00.

To naj si vsakdo zapomni. Po 10. juliju ne bomo mogli vprašati nobene stare cene več. Kot receno, bo pa sledilo natančno poročilo v članku v pondeljkovi številki.

Uprava "Glas Naroda".

Premislite dobro, komu bo ste vročili denar za poslati v stari kraj ali pa za vožnje listke.

Sedaj živimo v času negotovosti in zlorabe, vsak skuša postati hitro bogat, ne glede na svojega bližnjega. Razni agentje in zakotni bankirji rastejo povsed, kakor gobe po dežju.

V teh časih se stavijo v denarnem prometu neprizakovane za preke starim izkušenim in premožnim trdkam; kako bo pa maliz reizkušenim začetnikom mogoče izpolniti svoje neutemeljene oblike, je veliko vprašanje.

Nase denarne pošiljalce se zadnji čas po novi zvezni in na novo način primerno sedanjim razmeram v Evropi dovolj hitro in zanesljivo izplašujejo.

Včeraj smo računali za pošiljalce jugoslovanskih kron po sledečih cenah:

300 kron \$4.05	1,000 kron .... \$ 16.00
400 kron \$6.60	5,000 kron .... \$ 80.00
500 kron \$8.25	10,000 kron \$158.00

Vrednost denarju sedaj ni stalna, menjata se večkrat neprizakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Mi računamo po ceni istega dne, ko nam poslani denar dosegne v roke.

Denar nam je poslati najbolj po Domestic Postal Money Order, ali pa New York Bank Draft.

Tvrdka Frank Sakser,
82 Cortlandt St. New York, N. Y.
Vstanovljena leta 1898.

PO ZAVRŠENEM NEMIRU V IRSKEM MESTU.

SUHAČI NA DEMOKRAT. POLJSKA IN NEMČIJA KONVENCIJIMATA NOV KABINET

Mogoče bodo zmagali na celi črti. Demokratični voditelji hočejo ob javiti kratke programi.

San Francisco, Cal., 25. junija. Demokratična platforma bo pokale kot bič, — je rekel neki prejšnji časnikar, katerega je poklical na posvetovanje senat. Charter Glass, da revidira deklaracijo, katero je primesel Glass s seboj iz Washingtona.

Za prohibicijo je bilo oddanih nekako 500,000 glasov, proti prohibiciji pa dva milijona in pol.

Prelog, naj vlad pokupi vse salone, je bil poražen z 320,000 glasov.

Jaz se zavzemam za program, katerga se lahko napiše na poštno dopisnico, — je rekel podpredsednik Marshall.

Kratek bo in vreden čitaču, — je rekel predsednik Cummings, predsednik nekogar komiteja.

Ta ta ti ugotovila izražajo na kratko idejo, katero imajo demokratje, — to je ideja, ki je posem moderna ter posebno z ozirom na strankarske izjave. Platforma bo kratka in jasna, kajti tako hočejo imeti voditelji. One predmete, glede katerih prevladuje dvom ali glede katerih prevladuje resne difference, se bo rajše izpustilo kot pa jih sprejelo v program stranke.

Vse kaže, da velja isto tudi glede pivskega vprašanja. Načelnik Cummings je izjavil, da so se mu približali možje iz stranke, ki so mokri, suhi ali pa vlažni in da ga stvo, v katerem so zastopani kješi, nekako prosil, naj uporabi svoj rikalek, demokrati in člani nemške upliv, da bo platforma molčala glede prohibicije. Očitno je to njegovo lastno naziranje, in ker Simmons.

Mainz, Nemčija, 25. junija. — Te dni so se po vsem Virtemberškem in Vestfalskem vršili veliki nemiri, ker ljudstvo ne dobiva zadostne množine hrane. Po nekaterih mestih so si ljudje samovoljno polastili na trgi živil ter jih razdelili med seboj. Tukaj je ljudska množica vrgla tri policiste v Ren. Dve osebi sta bili ranjeni.

NACIONALISTI SO VJEVI V BLÍŽINI SMIRNE 8000 TURKOV

London, Anglija, 25. junija. — Tukaj je grško poslanstvo dobrodošlo iz verodostojnega vira poročilo, da so turški nacionalisti vjevi v bližini Smirne 8000 Turkov, ki so sultanova pristaši.

ERZI PARNIK "REGINA"

(Llyod Sabaudo progla)

odplije v Genovo dne 17. julija. Cena do Trsta vitezki vojni davek \$25.50.

do Ljubljane vitezki vojni davek \$25.50.

Kdor želi s tem parnikom udobjno in brez potovanja, naj nam takoj piše za tomadovno pojasnilo.

W. G. Lee, predsednik bratovščine železničarjev je izjavil, da bo ta odlok preprečil nevernost generalnega štrajka.

Denar nam je poslati najbolj po Domestic Postal Money Order, ali pa New York Bank Draft.

Tvrdka Frank Sakser,
82 Cortlandt St. New York, N. Y.
Vstanovljena leta 1898.

ZAVEZNICI SO V POLNEM SOGLASJU

Novi francoski poslanik je odpovedal v Nemčijo. — Tako trdnega zveza ni bila že nikdar kot sedaj.

Periz, Francija, 25. junija.

Danes je rekel francoski ministri predsednik Millerand v poslanskem zboru, da je zveza med Francijo in njenimi zavezniki neomajna.

Stavlenih je bilo par rezolucij, katerih so poslane vpraševali, če se Italija res odstavlja zaveznikom.

Na vse te rezolucije je predsednik takole nakratko odgovoril:

Tako trdnega ni bila že nikdar zveza med Anglijo, Italijo in Francijo kot je sedaj.

Pariz, Francija, 24. junija. — Danes je odpovedal v Nemčijo Charles Lanure, kjer bo prevel mesto francoskega poslanika.

Za seboj ima sijajno karirjo, posebno kot finanč. upravitelj. Vzgojen je bil v politični šoli, zatem je služil nekaj časa kot artilleristični častnik, končno pa je vstopil v finančno ministristvo.

Pariz, Francija, 25. julija. — Poslanički svet se je danes zadovoljil s poljskim in čehoslovaškim predlogom, naj namreč uravnava tenuško vprašanje razsodišča, ne pa plebiscit.

Denarne pošiljalte v Istro, na Goriško in Notranjsko.

Izvršujemo denarna izplačila popolnom zanesljivo in sedanjim razmeram primerno tudi hitro po celi Istri, na Goriškem in tudi na Notranjskem, po ozemlju, ki je zasedeno po italijanski armadi.

Včeraj smo računali za pošiljalce italijanskih lir po sledenih cenah:

50 lir	\$ 3.80
100 lir	\$ 7.00
300 lir	\$21.00
500 lir	\$38.00
1000 lir	\$66.00

Vrednost denarju sedaj ni stalna, menjata se večkrat neprizakovano; iz tega razloga nam ni moge podati natančne cene vnaprej.

Mi računamo po ceni istega dne, ko nam poslani denar dosegne v roke.

Denar nam je poslati najbolj po Domestic Postal Money Order, ali pa New York Bank Draft.

Tvrdka Frank Sakser,
82 Cortlandt St. New York, N. Y.
Vstanovljena leta 1898.

POMANJKANJE PREMOGA V PENNSYLVANIJI

NAPRAVE V PENNSYLVANIJI OBČUTIJO POMANJKANJE PREMOGA. — PROBNJA NA GOVERNERJA SPROUL. — NEKATERI ROVI NAJ BI BILI REZERVIRANI IZKLJUCNO ZA INDUSTRIJALNE NAPRAVE DEZELE.

Norristown, Pa., 25. junija. — Industrijali v Norristown in okolici ter oni po celem Montgomery okraju so zelo vznemirjeni vsled pomanjkanja premoga. Položaj je tako resen, da se bo komitej pet najstajnih vodilnih industrijev naslednji torek podal v Harrisburg, da razpravlja z governerjem Sproul v upanju, da bo mogoče ukremiti kaj primerenega.

Ti odposlanici industrijskih interesov bodo zahtevali, naj dobiti governer nekaj rovov v deželi, kajih prideleb bo rezerviran izključno za industrijske naprave Pensylvanije.

Glaši se, da so bili uplivi v Massachusetts v stanu odvesti velike množine premoga v države Nove Anglije, dočim so domače industrije skor prilisno prekinili obratovanje radi pomanjkanja premoga. Tako ima naprimer plinarna in elektrarna v Norristown le za osem dni premoga na razpolago.

Industrijali pravijo, da pripisujejo premogarji in baroni pomanjkanje premoga pomanjkanju železničnih voz in stavka na železnicah, ki so seveda tudi v veliki meri pripomogla k pomanjkanju premoga.

uveljavljene ter trajale do nadaljnega obvestila.

Zbornice irskih odvetnikov je danes sklenila, da je prakticiranje odvetnikov pred sodišči sinfančev profesionalna zloraba poverjenega urada.

"GLAS NARODA"

SOVIETSKA RAVNICA
Grand and Published by
SLOVENSKI PUBLISHING COMPANY
In cooperation

PRAVNI GARTER, President

LOUIS BENEDICT, Vice-president
Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers
55 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"Glas Naroda" izdaje večki dan izvenčni redakciji in predstavnik.

Na eno letno vredno 500 za Ameriko in	Na tri meseca	Na tri leta	Na dve leti	Na dve meseci
500\$	300\$	200\$	150\$	100\$
Na tri leta				75\$

GLAS NARODA
Voice of the People
Day except Sundays and Holidays
Subscription yearly \$1.00

Advertisement on agreement
Glas Naroda izdaje na nepridobijanje. Denar je na Slovenski svetlobi po
denar. Pri pravilnosti kraje narodov previdni, da so zasebni zasebni
izdajalci namen, da hitro in zadostno izdajajo.

GLAS NARODA
55 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City,
Telephone Cortlandt 2270

Hughes kritizira.

V gotovih časih so zlate brezbožirnosti prav tako osvežujejoče kot poletna nevihta. Ena takih osvežujejočih brezbožirnosti, katere je treba povaliti, je zagrešil prejšnji sodnik najvišjega sodišča Charles Hughes, ki je bil kandidat republikanske stranke pri zadnjih volitvah, a je bil poražen. V svojem govoru pred Harvard Law School se je povsem prostodušno izrazil glede naše pomanjkljive zahodnade ter načina vladanja.

Stevilni med nami so brez dvoma že večkrat na tistem izražali slike kritike in z radikalne strani se je dalo tem kritikam tudi javno izraza. Sedaj pa prihaja povsem konservativni človek, prejšnji govor na države New York, prejšnji sodnik najvišjega sodišča v Združenih državah, nekdanji kandidat republikanske stranke za predsedniško mesto ter nam s kratkimi, a pomembnimi besedami razlaga, kako nosi zahodnoda vse znake nezrelosti in kako se način vladanja na nevaren način oddaljuje od konstitucije.

Ta temeljna kritika prejšnjega sodnika osvetjuje z ostrimi žarki par vzrokov nemira, ki ga je opaziti med narodom.

Hughes izjavlja, da v značnosti vladati samim sebi, "ne le zahodimo za pričakovanji, temveč nudimo pogosto celo obžalovanja vreden prizor". Strast skovati imen več mogoče postav, ni po meniju sodnika Hughes znamenje demokratičnega napredka. Temu bomo vsi gotovo prav radi pridrili. Komaj je najti med nami človeka, ki bi se ne ježil nad brezglavim kovanjem postav, s katerim se počajo različne zakonodaje.

Vložene predloge so po meniju Hughes-a take, da je najti v njih le malo perspektive, a dosti nedoslednosti in nepotrebne načinke. To je stremljenje, da se uveljavlja meglene, nepotrebne in nekoristne postave, postaja vedno večje in po meniju prejšnjega sodnika je najslabše pri tem to, da si mora narod pustiti dopasti vse to.

V stremljenju, da hitro rešimo trenutna vprašanja, smo dali u pravnim oblastim avtokratično silo "Sli smo v boju za prostost in demokracijo in posledica tega je, da smo vsojilj apetit po avtokrateji. Vajne polnomoči, ki so bile tekom vojne potrebne, se izvajajo sedaj, ko je izginila vsaka potreba, ustvarjena vsej vojnega stanja. V tej urri se nam vsljuje potreba zopetnega preporeda prostosti."

Glas sodnika Hughesa ni edini, ki opozarja na resna znamenja časa, vsprije ugleda, katerega uživa govornik, je glas tem bolj tehten.

Kratka in lahka zgodovina.

Prejšnji poslanik Herrick, ki je odpotoval v Evropo, je pustil lep buket za svojega sodelavljana iz Ohio, senatorja Hardinga. Ta kandidat, kojega nominacija, kot priznava Herrick, "je prisluh k veliku prisencenju" za republikane na izkolu, je baje McKinley tipa ter bo v stanu pridobiti si vsa sreca ter zdržiti vse dele dežele in s tem uvesti milenij mire in dobre volje. Ena velika prednost, ka ter bo užival Harding, je njegova izkušenost v kongresu.

Bil je človek, ki ni nikdar sedel v senatu, — nam pripoveduje Herrick, — o katerem nam pripoveduje zgodovina, da je na pravil največ napak v eksekutivnem uradu.

To je novo in zelo dragoceno pojasnilo nekaterih zgodovinskih misterijev. Zakaj je bil George Washington tako izjavljeno kot predsednik? Očividno raditev, ker ni nikdar sedel v kongresu. Tu je Jefferson ni sedel nikdar v kongresu in to nam pojasjuje dejstvo, zakaj ni bil v tretji izvoljen predsednikom. V modernih časih bi si Grover Cleveland lahko pridobil nekaj slovesa, če bi le služil vsaj en termin kot kongresnik. Theodore Roosevelt pa je obseg jasnost na obskurnost, ker se ni nikdar vdeležil zkonodajnega dela za narod.

Abraham Lincoln pa je sedel v poslanski zbornicu en termin in tao je vzrok, zakaj ni imel nikdar nobenega truble s svojim kabine tom in zakaj si je pridobil vsaj zmerno stopnjo slave.

To vse nam je pojasnil prejšnji poslanik Herrick.

Poljska prosi za mir.

Z očitno gesto je nedavno odklonila od sovjetske Rusije ponudni ji mir. Poljska nacionalno sovinistična imperialistična buržoazija, opogumljena po dejstvu in nadu, da ji stoji ob strani vse ententista buržoazija, je smatrala za boljše in dobitčanosneje, če na pravi "mir" z orožjem. Na ta način je upala pridobiti v očeh domače in svetovne buržoazije ugled in zgodovinsko "zaslugo", da je prizadejala sovjetski Rusiji smrtni udarec, poleg tega pa bi bil ureden tudi njen ideal, da iz Ukraine napravi sebi podložno vazalno državo. Reakcjonari vseh držav so se ob prvih uspehih poljske armade že silno veseli in govorili so že, seveda brez krščmarja, koliko dobička naj odpade nanje.

Prišlo pa je drugače. Po zavzetju Kijeva se je na vseh koncih in krajih začela lomiti poljska ofenziva in boljševiška armada je začela napadati. Poljska fronta pri Plozkju je prbila in vse bojne črte je v nevarnosti. Poljski se umikajo. Ta nenesip je razbistril glave državnikov v Londonu, Parizu in Varšavi. V vrhovnem poveljništvu poljske armade se je že marsikaj izpremenilo in nastala je celo potreba, da vlada odstopi, ker ne more več nositi odgovornosti ne za posledice, ki so nastale vsej slabe politike. Meščanske stranke so se takoj prihlazejo socialistom, da bi jih nagovorile za vstop v vlado. In res so v Daceinskem, ki je precej nagnjen k nacionalističnim težnjam, naše očmava. Ali kakor je znano, stranki zbor socialistične demokracije je s 120 proti 90 glasovom, vstop v vlado odstopil, ker smatra, da od sedanega glasovnega razmerja v vladi ne bi imel proletarijat nobenih korist. V koalicjsko vlado se vstopi le,

če se sklene mir s sovjetsko republiko in se razpusti sedanji parlament. Izid strankinega zborna je znak, da se na Poljskem širi revolucionarno razpoloženie. Buržoazija se je začela bat, da pride do popolnega poloma, kar je navadno posledica takih pustolovskih poizkusov. Sedaj torej v zadnjih hihipih, da bi preprečila katastrofo, prosi vlada sovjetsko Rusijo za mir! In to pred vsem oni oboleži, ki so še pred kratkim z zaničevanjem in preziranjem sabotirali rusko mirovno ponudbo in začeli boj z orožjem.

Dobro je povedal ljudski komisar za zunanje posle, Čečerin, v nekem brzojavu glavnemu tajniku Zveze narodov, Sir Drummond, da smatra in drži, če bi bilo delovanje Zveze narodov res odkrito in lojalno, bi bila doživost te Zvezde, da Poljski prepove začeti s krvavo vojno proti Rusiji in Ukrajini, ki si jo hoče podjadiniti kot svojo vazalno državo. Mesto da bi, očita Čečerin, Zveza narodov preprečila to samovoljje postopanje Poljske, ga je podpirala gmočno in moralno.

Poljski buržoaziji teče voda v grlo. Že je poslala poljska vlada sovjetski vladni mirovni ponudbo, farizejsko zatrjuječ, da je hotela takoj po zavzetju Kijeva začeti z mirovnimi pogajanji, da je to rjeno namero preprečila ruska ofenziva na Berezini. Gospod poljski zunaj minister Patek svedi na, da ni povedal, da je Poljska primorana pogajanja vsled svojih nespehov.

Poljsko mirovno ponudbo sovjetski Rusiji napravlja v javnosti velik vtis, in če pride sedaj do končnoveljavnega miru med Poljsko in Rusijo, se izpremeni vsa slika Evrope, mir je vzpostavljen in predt je zid, ki sedaj levi dva medsebojno tako nujno vezana gospodarska centra, na sirovinah bogati vzhod in industrijski zapad.

Slovenske novice.

Oakdale, Pa.

Umrla je rojakinja Marija Kosenina, rojena Jemnik, dne 11. junija po kratki in mučni bolezni na porodu. Bila je vedno rahlega zdravja. Tukaj zapisuša žaluočega soproga in štiri nepreskrbljene otroke, tri dekle in enega fantka ter brate Jožefo, Jakoba in Toneta, v starosti domovini pa brata Lovrenca in očeta. Večkrat je izrazila, da bi že skoraj videla svoj domači kraj in pa svoje ljudi; toda želja se ji ni izpolnila. Stara je bila 38 let. V tej deželi je živelila 10 let. Pogreb se je vršil v petek 18. junija se je končalo šolsko leto v slovenski župniji skoli sv. Jožefa. Počitnice so prisile, česar se sloška mladina najbolj veseli. Naši nadobudni študentje so prisli domu iz raznih krajev. Gg. Martin Stefančič in Louis Zlogar sta prišla iz St. Bede's College, Peru, Ill., a g. M. Butala pa iz St. Francis semenišča v Milwaukee, Wis.

G. Blaž Petrina, 1202 N. Broadway, je prejel sporocilo iz stare domovine, da se njegov sin spet nahaja na Nemškem in ameriško vojsko. Nadalje se mu poroča, da se je Joe tudi med tem časom v aprili oženil z neko Nemko, katera je tako bogata, da mu ne bo treba več v jeklarnah delati. Joe je vstopil v ameriško vojsko leta 1917, kot prostovoljec. G. John Kramarič, 1600 Cora St., je prejel pismo do svojega brata Antona, ki je na Nemškem z ameriško vojsko, da tudi on se odkašja — pojdi naravnost, pri četrtem bloku zavij na levo, potem pa na desno. Tam na koridorju je salon. Stopi vanj ter u diri parkrat po baru in zakriči, kolikor ti grlo da: "Down with the Irish!" Po pretetu par ur se bo še prebudil v bolnišnici svete Katarine.

Prijatelj — je rekel Iree in se odkašjal — pojdi naravnost, pri četrtem bloku zavij na levo, potem pa na desno. Tam na koridorju je salon. Stopi vanj ter u diri parkrat po baru in zakriči, kolikor ti grlo da: "Down with the Irish!" Po pretetu par ur se bo še prebudil v bolnišnici svete Katarine.

Prijatelj — je rekel Iree in se odkašjal — pojdi naravnost, pri četrtem bloku zavij na levo, potem pa na desno. Tam na koridorju je salon. Stopi vanj ter u diri parkrat po baru in zakriči, kolikor ti grlo da: "Down with the Irish!" Po pretetu par ur se bo še prebudil v bolnišnici svete Katarine.

Prijatelj — je rekel Iree in se odkašjal — pojdi naravnost, pri četrtem bloku zavij na levo, potem pa na desno. Tam na koridorju je salon. Stopi vanj ter u diri parkrat po baru in zakriči, kolikor ti grlo da: "Down with the Irish!" Po pretetu par ur se bo še prebudil v bolnišnici svete Katarine.

Prijatelj — je rekel Iree in se odkašjal — pojdi naravnost, pri četrtem bloku zavij na levo, potem pa na desno. Tam na koridorju je salon. Stopi vanj ter u diri parkrat po baru in zakriči, kolikor ti grlo da: "Down with the Irish!" Po pretetu par ur se bo še prebudil v bolnišnici svete Katarine.

Prijatelj — je rekel Iree in se odkašjal — pojdi naravnost, pri četrtem bloku zavij na levo, potem pa na desno. Tam na koridorju je salon. Stopi vanj ter u diri parkrat po baru in zakriči, kolikor ti grlo da: "Down with the Irish!" Po pretetu par ur se bo še prebudil v bolnišnici svete Katarine.

Prijatelj — je rekel Iree in se odkašjal — pojdi naravnost, pri četrtem bloku zavij na levo, potem pa na desno. Tam na koridorju je salon. Stopi vanj ter u diri parkrat po baru in zakriči, kolikor ti grlo da: "Down with the Irish!" Po pretetu par ur se bo še prebudil v bolnišnici svete Katarine.

Prijatelj — je rekel Iree in se odkašjal — pojdi naravnost, pri četrtem bloku zavij na levo, potem pa na desno. Tam na koridorju je salon. Stopi vanj ter u diri parkrat po baru in zakriči, kolikor ti grlo da: "Down with the Irish!" Po pretetu par ur se bo še prebudil v bolnišnici svete Katarine.

Prijatelj — je rekel Iree in se odkašjal — pojdi naravnost, pri četrtem bloku zavij na levo, potem pa na desno. Tam na koridorju je salon. Stopi vanj ter u diri parkrat po baru in zakriči, kolikor ti grlo da: "Down with the Irish!" Po pretetu par ur se bo še prebudil v bolnišnici svete Katarine.

Prijatelj — je rekel Iree in se odkašjal — pojdi naravnost, pri četrtem bloku zavij na levo, potem pa na desno. Tam na koridorju je salon. Stopi vanj ter u diri parkrat po baru in zakriči, kolikor ti grlo da: "Down with the Irish!" Po pretetu par ur se bo še prebudil v bolnišnici svete Katarine.

Prijatelj — je rekel Iree in se odkašjal — pojdi naravnost, pri četrtem bloku zavij na levo, potem pa na desno. Tam na koridorju je salon. Stopi vanj ter u diri parkrat po baru in zakriči, kolikor ti grlo da: "Down with the Irish!" Po pretetu par ur se bo še prebudil v bolnišnici svete Katarine.

Prijatelj — je rekel Iree in se odkašjal — pojdi naravnost, pri četrtem bloku zavij na levo, potem pa na desno. Tam na koridorju je salon. Stopi vanj ter u diri parkrat po baru in zakriči, kolikor ti grlo da: "Down with the Irish!" Po pretetu par ur se bo še prebudil v bolnišnici svete Katarine.

Prijatelj — je rekel Iree in se odkašjal — pojdi naravnost, pri četrtem bloku zavij na levo, potem pa na desno. Tam na koridorju je salon. Stopi vanj ter u diri parkrat po baru in zakriči, kolikor ti grlo da: "Down with the Irish!" Po pretetu par ur se bo še prebudil v bolnišnici svete Katarine.

Prijatelj — je rekel Iree in se odkašjal — pojdi naravnost, pri četrtem bloku zavij na levo, potem pa na desno. Tam na koridorju je salon. Stopi vanj ter u diri parkrat po baru in zakriči, kolikor ti grlo da: "Down with the Irish!" Po pretetu par ur se bo še prebudil v bolnišnici svete Katarine.

Prijatelj — je rekel Iree in se odkašjal — pojdi naravnost, pri četrtem bloku zavij na levo, potem pa na desno. Tam na koridorju je salon. Stopi vanj ter u diri parkrat po baru in zakriči, kolikor ti grlo da: "Down with the Irish!" Po pretetu par ur se bo še prebudil v bolnišnici svete Katarine.

Prijatelj — je rekel Iree in se odkašjal — pojdi naravnost, pri četrtem bloku zavij na levo, potem pa na desno. Tam na koridorju je salon. Stopi vanj ter u diri parkrat po baru in zakriči, kolikor ti grlo da: "Down with the Irish!" Po pretetu par ur se bo še prebudil v bolnišnici svete Katarine.

Prijatelj — je rekel Iree in se odkašjal — pojdi naravnost, pri četrtem bloku zavij na levo, potem pa na desno. Tam na koridorju je salon. Stopi vanj ter u diri parkrat po baru in zakriči, kolikor ti grlo da: "Down with the Irish!" Po pretetu par ur se bo še prebudil v bolnišnici svete Katarine.

Prijatelj — je rekel Iree in se odkašjal — pojdi naravnost, pri četrtem bloku zavij na levo, potem pa na desno. Tam na koridorju je salon. Stopi vanj ter u diri parkrat po baru in zakriči, kolikor ti grlo da: "Down with the Irish!" Po pretetu par ur se bo še prebudil v bolnišnici svete Katarine.

Prijatelj — je rekel Iree in se odkašjal — pojdi naravnost, pri četrtem bloku zavij na levo, potem pa na desno. Tam na koridorju je salon. Stopi vanj ter u diri parkrat po baru in zakriči, kolikor ti grlo da: "Down with the Irish!" Po pretetu par ur se bo še prebudil v bolnišnici svete Katarine.

Prijatelj — je rekel Iree in se odkašjal — pojdi naravnost, pri četrtem bloku zavij na levo, potem pa na desno. Tam na koridorju je salon. Stopi vanj ter u diri parkrat po baru in zakriči, kolikor ti grlo da: "Down with the Irish!" Po pretetu par ur se bo še prebudil v bolnišnici svete Katarine.

Prijatelj — je rekel Iree in se odkašjal — pojdi naravnost, pri četrtem bloku zavij na levo, potem pa na desno. Tam na koridorju je salon. Stopi vanj ter u diri parkrat po baru in zakriči, kolikor ti grlo da: "Down with the Irish!" Po pretetu par ur se bo še prebudil v bolnišnici svete Katarine.

Prijatelj — je rekel Iree in se odkašjal — pojdi naravnost,

Razredni boj v Franciji.

V Franciji se kapitalizem špiri in izzema iz proletarca poslednje srage. Vlada, v kateri imajo moč le predstavniki buržoazije podpira kapitaliste na vso moč. Francoskemu proletarijatu je postalo s trnjem. Ni čuda, da se je zato tam proletarijat v svoji samobrambi tesno organiziral. Delavstvo je ponajveč organizirano ločeno po strokah v organizacijah, ki jih imenujemo sindikate. Ti so povečini združeni v osrednji organizaciji "Generalnem udruženju dela", (francoske kratec so za to organizacijo C. G. T.).

Proletarijat je spoznal v neprimerini upravi transportnih podjetij predvsem železnice in paroplovstva) najhujšo oviro padaju en. Nenastinost transportnih družb ima za posledico oviranje naprav novih kanalov ki bi pocenili prevoz blaga. Izredno visoki tarifi pritiskajo na cene. Vkljub visokim tarifom pa izkazujejo družbe "izgubo", ker imajo uprave seveda vse polno koritarjev, ki si baščo žepe s tantičnimi i. dr. država naj pa pokriva deficite!

Proletarijat je v Franciji že dolgo kazal na nevdružnost takih razmer podpirjal načrte za pravilno in pravčeno izrabo prometnih pomočkov, ki naj so v blagog vsem državljanom, ne pa sredstvo za bogatenje nekaterih izvajencev na škodo državi — na škodo vsemu prebivalstvu. Pri tem stremljenu je našel proletarijat pri vladi, pri večini parlamenta gluh učesa. Ni pa odnehal. Pred tremi leti je podal že predlogo za socijalizacijo (ali kakor tam pravijo nacionaizacijo) transportnih podjetij — brez uspeha. Pa vedno resnejše so postajale njegove zahteve in v aprili t. l. se je začel jasno pripravljati na odločilni boj. Koncem aprila je poizkusil še s parlamentarnimi sredstvi dosegči uspeh, a buržoazija je — kakor v posmeh vsemu proletarijatu — savrnila v parlamentu vse socijalistične davčne predloge ter zvalila plačiti novih milijard na že itak preobložena ramena konsumentov. Te je pospešila le odločitev za boj.

Prišel je 1. maj in vlada je v svoji neprevidnosti, nespretnosti ali mogoči tudi preračunanih hudočnosti izvala v Parizu in po deželi nemire: tekla je kri, ki je utrdila v proletarijatu odločnost. Sindikat železničarjev je sklenil takojšnjo stavko ter objavil zahtevo proletarijata: železnic se morajo nacionaizirati, t. j. socijalizirati. Vlada je upala, da zadusi odpor z znanimi buržoazijskimi sredstvi. Proglasila je da ogroža stavka državo (?) in izumetnila tako protidržavno tedenc gibanja, begala je prebivalstvo s tajenjem, češ, saj ni stavke ali z oglasi, da gre ta in ta dan vse delavstvo zoper na delo žugala je z vsem mogočim, ter ko ni vse mič pomagalo, začela po vrsti zapirati delavsko voditelje. S tem je seveda vlivala samo olje v ogenj; delavstvo je bila na vse — pripravljeno. Vodstvo stavke je prevezlo takoj "Generalno udruženje dela" (C. G. T.), ki je že 2. maja pozvalo na stavko kot odgovor na državne mahinacije vse mornarje pristaniške delavcev in rudarjev. Vladi je postal nekam vroče. Skušala je sicer z agenti-provokaterji izvaditi nemire, da bi mogla s silo udariti na delavstvo, a izborni disciplinirano delavstvo se ni dalo zavesti. Zapustilo je pač na poziv C. G. T. delo, ni se pa spozabilo k nobenim nasilstvom. V tem oziru nam je pač lahko francosko delavstvo v zgled le pomislimo na žalostne dogodke v Jugoslaviji ob zadnji stavki ko so delavevi tu in tam hoteli s silo preprečiti odhod vlakov itd., niso pa preprečili odhod vlakov itd., niso pa pomisili da so taktični pač, ker so storjeni v obupu — razumljivi, pa težko odpustljivi in kar je najhujše: diskreditirajo gibanje ki izgublja v širokih plasteh naroda simpatije to je svojo moralno oporo, brez katere redki katera stavka uspe.

Na Francoskem so pač vlaki za- ne nasilnosti z novimi legiljami spali, a ne vse, čeprav je stavka stavkujočih. Na vse vladne grožje takoj od početka že 30—100 rje ima C. G. T. samo en odgovor; odstotkov vsega osebja. Vozili so razširjenje stavke.

C. G. T. združuje blizu dva in Vlada si sicer ni upala militarni pol milijona delavcev. Krasna arizerati železničarjev — kaj takega mada, ki pa ima tudi krasen generalni štab, ki zna šediti s spročimi bataljoni. Ni poginal vse armade prvi dan v ogenj. Najprve se začeli samo železničarji, za temi so stopili v boj pristaniški delavci, potem stavbniški, nekatere kovinarske stroke. Občudovanja vredna disciplina povsod, le tu in tam jo je kršil — pa še to samo od kraja kakšen — sindikat, ki ni mogel več brzdati svojih članov, da bi mirno sledili, ko se drugi tovariši "bijeo". Pa tudi to gorečnost, ki je gotovo v čast delavstvu, zavre še v pravem času železna disciplina, in zoper na delavstvo ukloni in dela, "ker se ni prišla nanj vrsta".

Med tem se množe na progah nesrečne neizkušenosti "rumenih" (tako imenujemo vladne podrepne), mladiči, nevajeni trdega dela popuščajo lokomotive, avtomobile; promet je vsak dan slabši, ne boljši.

Občinstvo, narod, vidi v delavstvu res organizirano silo, ki je ne upoge nobena sila, ki ni odgovarja na krivice s krivicami, ampak bije svoj boj resno, brezhibno. In to imponira! Simpatije vsega naroda so že na strani proletarijata. Vlada, ki je že 8. maja sklepa ni upalil zvršiti, ker je vedela, da se samo blamira, za armodo 2 in pol milijonov bojevnikov more dekret o razpustu ponemiti samo "cunjo papirja". C. G. T. odgovori na ta sklep z oddelbo stavke pri razsvetlavi in pri strobarstvu. Strojno stavkuječi je naralo tako že na nad pol milijona, ostala dva milijona sta še v rezervi. Buržoazija je spoznala, da taki organizirani armadi nimko — udala se je. 12. maja so prinesli vladni listi vladno predlogo o — reorganizaciji železnic!

Cesar ni premog triletni parlamentarni boj, to je dosegla kralja stavka. Vladni predlogi so sicer še nezadostna, a — skala se je zagibala — in podana je možnost za pogajanje. Delavstvo, tu vidiš, kaj premoreš, če si trdno organizirano in se poslužuješ samo zakonitih sredstev? Nedogledne so moralne posledice tega. Slepeli izpregledujo, glusici slišijo: delavstvo je vendar ogromna moč! Buržoazijsko časopisje (večina seveda, dokaz, da je skoraj vse časopisje v kapitalističnih rokah), bruba, ogenj in žveplo na "uporno delavstvo", vlada v svoji onemogostiti izgublja glavo ter začenja z očitnimi nezakonitostmi, zapira, uvaja preiskave; delavstvo stane in odgovarja na vse vlad-

Col. House in njegova soproga. — House je odpotoval v Evropo na neki tajni misiji.

Pobuna v Furlaniji

O pobuni v Furlaniji poroča tržaška "Edinost" z dne 27. maja: Po Furlaniji in Karniji trajajo neredi in nemiri v najrazličnejših oblikah že ves teden. V nekaterih občinah v gorah so proglašili sovjetsko republiko, kar pa je trajalo večinoma le par dni, dokler niso dospeli tjakaj vojaki in orodniki. Vršili so se tudi napadi na bogatje posestnike in demonstranti so ponokod odnesli večje svote v nekako odplačilo za izvrsena dela, katera nereda in neodržna državna birokracija ni zasmogla več plačati. V Reziji so razstrelili železniški most in tako pretregali za par dni tudi železniško zvezo med Vidmou in oziroma Trstom in Dunajem čez Pontebo in zdi se, da je ta proga doslej le za silo popravljena. V Červinjanu so začali občinsko hišo. Preprečen je vsak promet z vozili po nedeljskem početku in večina vlakov v Benečiji dosegla svojega cilja, ker jih je osebje med potoma zapustilo. Med tem je Delavska zloravnica v Vidmu organizirala še splošni štrajk, ki se razteza tudi na poljedelstvo, a to v poseben protest proti vladni, ker ni poskrbelo še nicesar proti naraščajočemu brezidelju, dalje ker ni poskrbelo za plačilo izvršenih popravil v opustošenem ozemlju in tudi ker ni se dolčela jutrebne svote v izvršitve najnajnjejših javnih del v videmski pokrajini. Kljub temu, da nastopa povsed vojaška sila, in posebno tam, kjer so običajno proglašene posamezne komunistične republike, se doslej ni pre-

ganizacija, ki ne stavkajo, podpirajo stavkujoče materialno (kar je silne važnosti v ekonomiji moci). Delavci, ki oskrbujejo prehrano na poziv C. G. T. plačajo sestino mezd stavkujočim!

Proletarijat, ki še ni organiziran, stopa v organizacije, razni sindikati javnih nameščencev so priglasili svoj pristop k C. G. T. Laš med stavko — vse uspeh trezega sklepa ni upalil zvršiti, ker je

pomen zadobjio naenkrat delavške organizacije! Država je sama brez moči, ne more prepeljati niti vagona moke, miglaj od strani C. G. T.; in blago se naloži, prepreči, razdeli. Delavstvo, tu vidiš, kaj premoreš, če si trdno organizirano in se poslužuješ samo zakonitih sredstev?

Dne 10. maja so se začele že oglašati razne mestne uprave, aprovizacije, zadruge, veletrgovci, pri C. G. T. ter prosile za prevoz živil. Le pomislimo, kakšen pomen zadobjio naenkrat delavške organizacije! Država je sama brez moči, ne more prepeljati niti vagona moke, miglaj od strani C. G. T.; in blago se naloži, prepreči, razdeli. Delavstvo, tu vidiš, kaj premoreš, če si trdno organizirano in se poslužuješ samo zakonitih sredstev?

Cesar ni premog triletni parlamentarni boj, to je dosegla kralja stavka. Vladni predlogi so sicer še nezadostna, a — skala se je zagibala — in podana je možnost za pogajanje.

Stavka med tem še traja. Or-

ganizacija, ki ne stavkajo, podpirajo stavkujoče materialno (kar je silne važnosti v ekonomiji moci). Delavci, ki oskrbujejo prehrano na poziv C. G. T. plačajo sestino mezd stavkujočim!

Proletarijat, ki še ni organiziran, stopa v organizacije, razni sindikati javnih nameščencev so priglasili svoj pristop k C. G. T. Laš med stavko — vse uspeh trezega sklepa ni upalil zvršiti, ker je

Z ozirom na dosežene uspehe je 17. maja izvrsevalni odbor C. G. T. izjavil: "Dosedanje moči za dostojno za boj, trenutno ni potrebno, da razsirimo stavko". Dne 18. maja se je sestala poslanska zborica, ki naj sprejme vladno predlogo. S tem je dosegla stavka, če že ne popolno (vladna predloga ne ustreza popolnoma zahtevam proletarijata), pa vsaj velik uspeh. Zato je v nekaterih sindikatih popustilo razpoloženje za načrtovanje stavke. Težišče boja se je premaknilo sedaj — v parlament. V koliko in kako naj ta boj podpira stavkujoče delavstvo, je določal "Sirši odbor narodnega udruženja", ki je imel sejo dne 19. maja.

Poroki.

Poročil se je dr. Franjo Zupan, zdravniški vodja kopališča Dobrene, z gdž. Franko Kobijevo iz znamke Kobijeve rodbine v Borovnici.

Na binkoštno nedeljo 23. maja

Kako upravičujejo potrebo podonavsko konfederacije?

Z ozirom na Margainova izvajanja o avstrijskem problemu v francoskem parlamentu piše Neue Zuercher Zeitung: Pogląd na dejanjski ipolozaj v Avstriji potrjuje pravilnost Margainove nazivane. Vsenemci in socialisti zasledujejo v čudno vzajemnosti dočela odkrito isti cilj, t. j. da se Avstrija pridruži Nemčiji. Pangermanski "Schulverein" je nedavno tega v to svrhu priredil na Dunaju demonstracije na Ringu in vse nemški fanatiki so pri tej prilici razobesili nemško zastavo na dunajski mestni hiši. Vsenemška težka industrija razpolije s polnimi rokami denar na Dunaju in v pokrajnah in skuša pridobiti zasečasopisje. Ta situacija priča, kakšno potrebuje za entento, da nastopi proti tej propagandi, ki jo netijo iz Berlinja, in da je zato edino pravilo sredstvo ustavnovitev donavsko konfederacije, to mora priznati vsakdo, ki pozna razmere na ozemlju stare monarhije".

Prav radi verjamemo, da bi Avstriji in tudi njihovi prijatelji v inozemstvu zelo radi imeli, da bi se ustanovila donavsko konfederacija, ki bi bila izključno na korist Dunaju in Avstrie in ki bi pod drugim imenom in v zmanjšani obliki zoper poklicala v življenje staro Avstrijo, v kateri bi prišla znova na površje Nemci. Toda za tako novo tvorbo, ki bi bila na posebni pogodbi, pa spadala najmanj dva pogodnika, tisti, ki bi nekaj dal in tisti, ki bi se sprejel. Prejemi del bi bila vedno Avstrija, če bi se pa moglo dobiti drugega pogodnika, tistega, ki bi dajal, to pa je več kakor domovljivo. Mi Jugoslovani zasevemo, da nismo pod nobenim pogojem in za nobeno ceno voljni, da vstopili v podonavsko konfederacijo, ki bi bila zgolj druga izdaja srečno pokopane stare Avstrije, tudi ne zaradi lepih oči in dobrih besed naših francoskih prijateljev.

Napredni elementi ruskega naroda so posvarili buržuazio celega sveta že leta 1905, da ruski narod ne bo plačal dolgov, katere je napravila zamrla caristična vladina. Toda za takovo novo tvorbo, ki bi bila na posebni pogodbi, pa spadala najmanj dva pogodnika, tisti, ki bi se ob pričetku oficijelnih pogodb zoper potopno ustanovljenje mirovnih odnosov med Rusijo in drugimi deželami.

Napredni elementi ruskega naroda so posvarili buržuazio celega sveta že leta 1905, da ruski narod ne bo plačal dolgov, katere je napravila zamrla caristična vladina, je sovjetska vladna v Rusiji pripravljala razpravljati o njihih ob le ob pričetku oficijelnih pogodb zoper potopno ustanovljenje mirovnih odnosov med Rusijo in drugimi deželami.

Napredni elementi ruskega naroda so posvarili buržuazio celega sveta že leta 1905, da ruski narod ne bo plačal dolgov, katere je napravila zamrla caristična vladina, je sovjetska vladna v Rusiji pripravljala razpravljati o njihih ob le ob pričetku oficijelnih pogodb zoper potopno ustanovljenje mirovnih odnosov med Rusijo in drugimi deželami.

Ameriške industrije bi tudi lahko izvršile dobavo železniških vozov, železniškega materiala vsake vrste, ter tudi strojev in druge stvari, ki so potrebne za popravilo ladij in železnic ter različnih tvoritev in delavnic.

Ameriška industrija bi lahko grala še veliko bolj važno ulogo s tem, da bi dobavila kapital in tehnično izurjenost pri razvoju naravnih virov Rusije ter organizirano tvoritev v velikem obsegu,

(Piše Krasin, trgovski zastopnik boljševske Rusije v Londonu.)

Ruska sovjetska vlada in ruski narod obžalujeta ugovorito dejstvo, da so se tudi Združene države Amerike vdeležile zadnje invazije sovjetske Rusije, vprizorejene od Poljske.

Poljska je mlađa država, ki nima niti ene same municipijske tvorice in ki bi si ne upala napasti sovjetske Rusije, če bi ne dobila bistvene finančne, ekonomske, vojaške in tehnične pomoči od bolj močnejših držav.

Na veliko žalost ruskih delavcev in kmetov dobavljajo Združene države, — ona velika dežela do katere ni čula Rusija nikdar nobene animoznosti, — v sedanjem času poljski vladi finančno pomoč ter vojne zaloge, topove, avtomobile, lokomotive ter tehnične izdelke, in častne za poljsko armedo.

Sovjetska Rusija ne more razumeti, kakšni interesi so mogli napotiti Ameriko, da se je vdeležila organizacije iz izvršitve pustolovstva započetega od rečenje poljske vlade. Ruski narod ne more razumeti, zakaj bi prelivali Amerika kri ruskih proletarcev in kmetov in zakaj bi hoteli odvratiti ruske delavce od produktivnega dela.

Ruski narod se vprašuje, če bi ne bilo boljje, in bolj človekoljubno, če bi velika republika ostanala uporabila, mesto da organizira in podpira vojne, katere ne potrebuje niti ruski, niti poljski narod, vse svoje vire in tehnične talente ne v to, da pomaga poljski buržuazijski ter vicepošestnikom pri morenju ruskih proletarcev ter zavojevanju ukrajinske zemlje, temveč za to, da pomaga Rusiji, sedaj ko je oproščena caristična jarma, pri reorganizaciji njenega ekonomskoga življenja ter pri dvignjenju duševnih sil, ki so lastne narodu, ki je dal svetu Tolstoja, Čajkovskega in Mendeljeva.

SOVJETSKA RUSIJA IN NJENI DOLGOVI.

Gleda zahtev, dvignjenih proti sovjetski Rusiji v različnih deželah, posebno v Franciji, tukaj-jočih se odplačanja dolgov, katere je napravila zamrla caristična vladina. Toda za takovo novo tvorbo, ki bi bila na posebni pogodbi, pa spadala najmanj dva pogodnika, tisti, ki bi se ustanovila donavsko konfederacija, ki bi bila izključno na korist Dunaju in Avstrie in ki bi pod drugim imenom in v zmanjšani obliki zoper poklicala v življenje staro Avstrijo, v kateri bi prišla znova na površje Nemci. Toda za takovo novo tvorbo, ki bi bila na posebni pogodbi, pa spadala najmanj dva pogodnika, tisti, ki bi se ustanovila donavsko konfederacija, ki bi bila izključno na korist Dunaju in Avstrie in ki bi pod drugim imenom in v zmanjšani obliki zoper poklicala v življenje staro Avstrijo, v kateri bi prišla znova na površje Nemci. Toda za takovo novo tvorbo, ki bi bila na posebni pogodbi, pa spadala najmanj dva pogodnika, tisti, ki bi se ustanovila donavsko konfederacija, ki bi bila izključno na korist Dunaju in Avstrie in ki bi pod drugim imenom in v zmanjšani obliki zoper poklicala v življenje staro Avstrijo, v kateri bi prišla znova na površje Nemci.

Ameriške industrije bi tudi lahko iz

Izpred sodišča v Ljubljani.

Ljubezni priateljica.

Begunka Pavla Nanut je staro 30 let. Stanuje že tri leta pri svojih stariših v Spodnjih Pirničah. Dne 26. marca 1920 je prišla v Ljubljano in srečala v Kolodvorski ulici Andreja Kralja, s katerim je šla v njegovo stanovanje, kjer mu je izmaknila denarnico z vsebino 100 dolarjev v vrednosti 16,000; dolarje je Nanutova zamenjava pri gostilničarki Mariji Sartori na Žabniku, katera je dala zanje 10.000 krov. Nanutova je nato hodila od gostilne do gostilne in popivala po cele dni; pa so jo 10. aprila 1920 aretirali. Imela je od vsega denarja le še 89 krov in prav, da ne ve, če je v pijačnosti izgubila denar, ali je bila okradena. Nanutova svoje dejavnosti v polnem obsegu priznava. Oškodovan in snažilec Ferljev And. Kralj pove, da je Nanutova v gostilni videla, da ima v mali listini spravljene dolarje. Držal si je dolarje zato, ker je vedel, da je to najboljši denar. Sartorjeva pove, da je Nanutova res zamenjala 100 dolarjev in da je zaslužila pri tej kupljeli "malenkost" 5500 krov. Nanutova ji je rekla, da je njen oče v Ameriki umrl. Izvedene pove, da je bil kurz dolarjem dne 27. marca 1920 za dolar 161 krov, pred vojno pa 4 krome 50 vinarjev. Porotniki so soglasno na nje stavljeno glavno vprašanje, nakar je obsođil senat Nanutovo na dve leti težke ječe.

Predren vlmilec.

Albin Zagăr z Urške gore je bil rojen dne 3. marca 1901; delomrjen človek je, ki se preživlja zgoj s tativno. Dne 14. marca 1920, ko je bila Marija Repnik iz Smartna med 10. in 11. uro v cerkvi, ga je videl Jožef Kôhar, ko je sel od Repnikove hiše v gozdino koče Marijane Preše, kateri je pokazal v ruto zavit kos sladkorja in jo prosil, naj mu skuha čaj. Ko je odšel, se je prišli orožniki, kateri so izvedeli, da je bilo vlonjeno pri Mariji Repnik v Smartnem in vzeta suknja, 3-4 kilograma sladkorja in 310 krov denarja. Dne 4. aprila 1920 je prišla Marija Stern iz Smartna v zaklenjeno podstrešno sobo in zapazi za skrinijo skritega moža. Prestršena je začela vptiti; nato je skočil tuje k njej in jo udaril s tako silo po glavi, da je padla na tla in jo nato pritiskal ob pod. Nato je skočil pokonei, zbežal skozi vrata in zaklenil Sternovo v sobo; Sternova je vpila in priklicala deklo Ivana Letnar, katera jo je osvobodila. Ženski stanuto ugotovili, da je Zagăr, katerga je Letnarjeva spoznala, skopal ob kraju zid in prišel skozi luknjo v sobo, v kateri je vzel gotovine 11.000 krov in nekaj drugih malenkosti, kar je pa pustil, ker ga je gospodinja založila pri dejanju. Porota je obsođila Zagărja na pet let težke ječe.

Tatvina v šentpeterski vojašnici.

Aktivni vojak Leopold Zupančič in 30. julija 1920 v Zadovoru pri Dobrunjah rojeni uslužbenec električne železnice v Ljubljani Janez Šimene sta dne 27. januarja 1920 ukradla iz vojaškega skladišča pet zavojev civilne oblike. Bila sta prijetja. Šimene se je sedaj zagovarjal pred poroto. L. Zupančič se bo pa moral zagovarjati pred vojaškim sodiščem. Porotniki so vsa nanje stavljena vprašanja potrdili, nakar je porotni senat obsođil Šimene na eno leto težke ječe.

Nemški denunciant pred sodiščem.

Gregor Rauter z Gore se zagovarja pred kazenskim senatom ljubljanske deželne sodnije v sledi obtožni zadevi: Rauter je zgrizen pristaš Nemecem in zelo huboden človek. Kot straten nasprotnik Jugoslovjan se je posluževal najlobnejših sredstev, da zadosti svojemu gnevu zoper Jugoslovjan in se zmosil nad slovenskimi domačini. Ob umiku Jugoslovjan iz Saleške doline koncem aprila in majnika leta 1919, je Rauter došle "volkswehrovec" osebno ševal zoper slovenski družini Mertlove in Paul, da jih izpostavi preganjaju in zatiranju nediscipliniranih in osvojeteljnih nemških vojaških tolj, denunciral jih je pri nemških oblastih in povzročil, da so jim Nemci vzel živino in tivila. Ko je zavpila nad Rauterja Terezija Mertel z Gore, šela denar; Ferljev mu je še re-

Nekaj iz kraljestva tehnike.

videč, da je nalač nahujskal "volkswehrovec", da so jis s silo vzeli živino iz hleva: "Judež, ki vedno hujskate proti nam in jemite živino iz stale!", je zaklical, opazjujoč ves prizor od svojega čelnika, Rauter nad njim: "Baba, ali niso tih, bo sel vol in oba (ona in njen mož), bom takoj telefoniral, ste Srbi, ste Srbi!" Da uniči in razbijajo Paulovo družino, katere oče je moral že prej pobegniti, je denunciral Jožefa in Janaka Paula Nemcem, ki so jih nato prijeli. Rauter je takrat zmerjal Jožefa Paula s srbskim gavnerjem, za katerega je še krogla preslaba. Ko so pripeljali Jožefa Paula ml., v Rauterjevo hišo, je kričal Rauter proti nemškim vojakom: "Ras ist der Richtige! Der hat auf der Strasse in der Meli eine Handgranate gegen den Strassenmeister Kogler geworfen, die ihm ein Stuek Nasen und vier Finger weggerissen hat", in se pristavil, da mu je to povedala Donnersbrecherica. Posleden je bila, da so Janka Paula z bratom vred odgovili in internali. Janka Paula so zaprli v internacijski tabor, odkoder se je povrnih še po petih mesecih. Po dvakratni deloma zelo viharni v burni razpravi, v kateri se je Rauterjev zagovornik dr. Tomišek populoma nepotrebno zelo zaletaval v slovenske priče, je senat, kateremu je predsedoval nadšvetnik Vedernjak, obsođil Rauterja zaradi hudo delstva obrekovanja v tri mesece težke ječe.

Veliki vlmilec pred poroto.

Te dni so se zagovarjali pred ljubljansko poroto štirje težki zločinci: vsi so begunici iz zasedenega ozemlja, kateri so se preživljali s tihotapstvom in z vlonji.

Petega tovarša ni med njimi; ustrelil ga je orožnik Franec Kosič. Svara mu pravijo zločinci, Janez Vodopivec, Alojzij Moržek in Josip Ferletič so se lani meseca novembra v Zagrebu domenili, da bodo v lomili v zavode v Š. Vidu nad Ljubljano. Dne 21. novembra 1919 so prišli vsi štirje v Š. Vid, kjer so si ogledali zavode; Ferletič je tovaršem pokazal okno, skozi katero naj se vloni; Ferletič in Moržek sta se potem odpreli v Zagreb; Kosič in Vodopivec sta pa po načrtu v noči na 22. novembra vlonila v zavod, kjer sta vlonila v blagajino ni oskodovala zavod za 27,500, profesor Franceeta Omerza pa za 93,000 K., kateri znesek je hrinal za nekega tovarša. S plenom sta se odpeljala precej drugi dan v Zagreb, kjer so si delili denar in se takrat hudo prepirali. V Zagrebu so na to vlonile tako popivali, da je postala na nje pozorna zagrebska policija.

Franec Kosič in Ivan Vodopivec sta bila v stiku s Tržačanom Antonom Keršičem, kateri je stanoval v Dobru pri Rajhenburgu. Na njeno vabilo so vlonili vsi trije v noči na 8. decembra 1919 v Hladivo trgovino v Rajhenburgu in odnesli iz nje 11. bal suknenega blaga v vrednosti 15.000 krov. Orožniki so pa 9. decembra na postaji v Sevnici aretrirali Kosiča in Vodopivec, ko sta nameravala spraviti ukradeno blago v Zagreb; Antona Keršiča, ki je skušal poginiti, so pa orožniki ustrelili. Dalje je Franec Kosič v družbi Adolfa Ferletiča, ki je za to že bil kaznovan, ukradel iz avtoparavže Jeanu Pollaku 4 avtoplašče in dva avtokolesa v vrednosti 11.000 krov.

Franec Vodopivec je pa tudi vlonil s tovarši, katerih imena noči povedati, v noči na 24. oktobra, v pisano tovarnarja Gustava Toenema in mu odnesel 19.547 krov. V zaporu so obtoženci vztrajno mesece in mesece tajili vsako krido, dokler jih niso izdala pisava, katera so obtoženci med seboj menjali.

V razpravi, katero je vodil generalsvetnik Vedernjak, so obtoženi opisovali svoje zločine in skušali krivdo odvaliti drug na drugega.

Zaslišane priče so potrdile prej opisano dejansko stanje. Priča g. Poček pozna vse štiri zločince; v Ljubljani jih je bril, ko je bil v Zagrebu na kongresu, je pa natekel na "te gospode" v neki gozlini, kjer sta Ferletič in Kosič ite težke ječe; Alojzij Moržek na 6 let težke ječe; Josip Ferletič na 6 let težke ječe.

V interesu preobrazbe prometa si stavljata tehnika veliko število dvarajst metrov globoko v vodo in kojega stroji bi razvijali približno dvajset tisoč konjskih sil, naj bi vozil vsemi dan med Anglijo in Švedsko ter prevažal elektorne vlake po 48 vozov. Razvitega pa bi našli prostora na celotni tudi osebni vlaki od prvega do četrtega razreda. Ti bi bili opremljeni z obrednimi kavarinami in drugimi pritisklinskimi. Prevoz bi trajal približno 33 ur. Po dohodu na obrežje, bi vlaki lahko brez vsake zamude zdržali naprej, takoj v Angliji kot na Švedskem. Ker bi ne bilo treba prekladati v pristaniščih, bi se na ta način priznani dosti časa in delavski moči. Na ta način bo otvorjena nova doba v mednarodnem prometu, kajti v takem slučaju bodo veliki vlačilni čolni prevažali elektre vlake preko ne preveč širokih morskih vokavor ter pospešili s tem pro-met.

Napad s plinom, ki je proizvod zadnje svetovne vojne, se bo prevezo v mirovno gospodarstvo ter po objektivni sodbi nemškega znanstvenika Abderhaldna, ki prav nič ne pretira, brezupno in bo ostalo tako še dolgo, dolgo dobo. Kdo ima zdrav razum, se ne

kivil pri tem obupnem stavju nemške vede, njene bodočnosti in bodočnosti nemškega naroda. Kako pa je v dušah onih nemških učenjakov, ki so sokrivi velike nezreče svojega naroda? In teh je bila žal, preognomo večina! Kolikokrat so v zadnjem desetletju pred izbruhom vojne kruto žalili slovenske slijevanje in narode in na mestu blagoslovenega

bo skušal združiti ne življenje in smrt z državico, ki mora zreti s strahom in trepetom v bodočnost, ki nima življenjskih pogovov za svoj obstanek. Tak sklep bi bil proti bistvu človeške nature, ki se hoče, ako je še količaj zdrava, ohraniti!

Le popolna duševna zdvojenost in zmedenost, ki ima svoje pravne korenine v obupnem gospodarskem stanju lastne dežele, more roditi misli in nazore o vrednosti življenja, kakršne razvija nesrečen nemški misleč-pravnik v strokovni reviji "Juristische Blätter". Če so čitali naši ljudje na Koroskem in Nemci, kolikor jih živi v našem Korotanu, razprava tega nemškega znanstvenika — ime je brez pomena, saj možano nim zastopa tisoče in tisoče enako zdrojenih nemških duš! —, tedaj se jim morajo odprieti oči, če mislo in oni zapisani Morani. Najzgorovnejša in najpreiščevalnejša propaganda za Jugoslavijo je tudi nemška razpravica, ki ji ni treba dodajati niti besedice, ker bi vsaka beseda le zmanjšala porazno preiščevalnost teh nemških premišljevanj o življenju v nemški Avstriji.

Slovenec, da vidi zdravje v družinah.

Ničde ne bo oporekal izjave, da je splošno zdravje odvisno največ od pravilne prehrave. Če je prehrava slabša, počasna ali nerazdostna, se razvijejo druge bolezni. Vsakodobno izmed nas bi moral torej biti oprezen in gledati, da je prehrava redna.

Splošna tonika.

Ničde ne bo oporekal izjave, da je splošno zdravje odvisno največ od pravilne prehrave. Če je prehrava slabša, počasna ali nerazdostna, se razvijejo druge bolezni. Vsakodobno izmed nas bi moral torej biti oprezen in gledati, da je prehrava redna.

Severa's Balsam of Life

(Severov Življenski balsam) je zdravje tonika, ki je znana, da deluje najuspešneje. Ta balsam je splošni stimulant in je dokazal svojo vrednost v zdravljenju nepravilne dispekcije, pomakanja teka, navade zabasjanja in splošno hranje stanja. Cena 85 centov in 40 davka. Naprodaj v vseh lekarnah.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

KOLIKO NEMCEV JE PADLO V VOJNI?

Zenica, Švica, 24. junija. — Zadnja statistika, ki je bila objavljena v Nemčiji, kaže, da je izgubila ta država v zadnji vojni 1.350.000 ljudi.

Najstarejši in največji slov. dnevnik v Združ državah

"GLAS NARODA"
(Glasilo J. S. K. J.)

Novice iz vseh delov sveta,
dopisi iz slovenskih naselbin,
novice iz starega kraja,
članki politični, gospodarski,
izvirna poročila iz starega kraja,
črtice, povesti, roman,
šaljivo satirična kolona Peter Zgaga
vsak dan razven nedelj in praznikov.

STANE:

Za vse leto	- - -	\$5.00
za pol leta	- - -	\$3.00
za mesto New York za vse leto		\$6.00

Najmodernejše vrejena
TISKARNA

Vabila, okrožnice, plakati,
koverte, pisemski papir
itd.

Točno in po najnižjih cenah.

Slovenic Publishing Company,
82 Cortlandt Street,
New York City.

Kitajska pravljica o vesti.

Ruski spisal V. D. Dorošević.

Ta dogodba se je vršila v starih, starih, nepozabnih časih, ko se še niso pisalo letopisov.

Tudi v onih časih so delali ljudje neumnosti, toda nobenega ni bilo, ki bi zapisoval te neumnosti. Radi tega suatramo mogoče lastne prade tako pametnim.

V teh nepozabnih časih je prisla Vest na svet.

Redila se je v neki tiki noči, ob uri, ko vse premišljajo. Reka misli v mesečni svetlobi, trsje, trava, neb, vse misli po noči. Radi tega je tudi takto mirno. Čez dan sumi vse in živi, po noči pa molči vse in premišljajo. Buba misli, v kako pisanih barvah se prikaže kot metulj. Rastline iznajdujojo po noči evelice, slavki pesnice in zvezde prihodnosti.

In v takih nočih, ko je vse premišljalo, je prišla Vest na svet. Imela je oči, velike kakor nočne ptice. Meseč je pohledil njen obraz in zvezde so prizgale ogenj na dnu njenih oči. In tako je potovala Vest po svetu. Godilo se je ni dobro, ne slabo. Živelja je kot sova. Čez dan ni hotel nihče govoriti z Vestjo. Nihče ni imel časa za to. Tu so nekaj zidali, tam nekaj podirali. Vsak se je branil z rokami in nogama:

"Ali ne vidis tega, kar se dogaja okrog in okrog? Tu se vlači, kamenje, tam les, tam prihajajo konji. Dobro moram paziti, da se ne posrečimo. Kdo naj ima dovolj časa, da bi govoril s teboj?"

Po noči pa se je gibala Vest neženirano. Poselala je najboljatejši mramorno palec in najboljšo kočo.

Lahno se je dotaknila speče osebe. Vzbuđila se je, opazila v tem žareče oči in vprašala:

"Kaj hočeš?"

"Kaj si 'napravil danes?'" je vprašala Vest s tihim glasom.

"Kaj sem napravil? Mislim, da nič posebnega!"

"Pomisli!"

"Mogoče, da sem..."

Vest se je oddaljila k drugemu in ni ga bilo človeka, ki bi lahko še zaspal, kogar je vzbuđila Vest. Celo noč je premišljala o tem, kar je delal čez dan. In mnogo česar ni mogel slišati v drvenju in vrvenju dnevu, je slišal v tihoti premišljajoče noči.

Le malo ljudi je lahko spalo. Vseh se je polastila brezspalnost. Celo bogatim niso več mogli pomagati ne opij, ne zdravnik. Celo modri Lihaneu ni vedel za sredstvo proti brezspalnosti.

Lihaneu je imel več denarja, v svoj pergament, kaj mi je storiti v tem slučaju?"

Ako sta se dva prepirlala, sta oba k mandarinu in mu dala darove:

"Poglej v svoj pergament in povej, kdo ima prav!"

Samo najrevnejši sloji, ki niso mogli plačati mandarinu, so še vedno tripli vsled brezspalnosti.

Vsi drugi so govorili, kaj jih je poselilo po noči Vest:

"Zakaj me nadleguješ? Jaz sem ravnal po postavi, kakov je zapisano na pergamentu!"

Obrnili so se in mirno zopet zaslišali:

Celo modri Lihaneu, kogega je prej vedno najbolj mučila brezspalnost, se je nasmejal, kaj ga je obiskala po noči Vest:

"Kaj hočeš, žena! Kaj mi imas povedit?"

"Ali nisi nameraval razdeliti svoje premoženje?" je vprašala Vest in ga pogledala z očmi, ki so zarezale liki zvezde.

"Ali imam pravico do tega kora?" se je stresel samega smeha Lihaneu. "In kaj je zapisano v pergamentu?"

"Imetje pripada lastniku in njegovim potomcem."

"Kako pravico imam, da razdelim tujo last, ako ne privolijo v to moji potomeci? Tat bi bil, kateri jih okrake, ali pa morec, ker oropam samega sebe. In postava se glasi: Tatove in morec treba zapreti. Pusti me torej mirno spati, tudi tebi svetujem isto: pojdi raje spati in ne vlači se okrog!"

Modri Lihaneu se je moral večkrat smejati.

"Dobro! Izkaže se, da me je okradel in jaz sem temu kriv!"

Smejal se je, zaspasti pa vendar le nismo.

In tako daleč so prigrale brezspalne noči Lihaneju, da je kljub svoji modrosti nekega dne naznačil:

"Vsa polja jim vrnem, vse hiše!"

Sedaj so pa začeli vptiti sorodniki Lihaneju:

"To ima od brezspalnosti. Brezspalne noči se izpremenile modričane v norec!"

In zdravnik so izrekli isto.

Nastal je velik ropot.

"Vsemu temu je 'Ona' kriva.

Ako je znored, najmodrejši med nimi, kaj se zgodi še z nimi?"

In vse so se prestrashili: bogati-

darinom,

ni in reveži. Vsi so tožili:

"Tudi mene muči 'Ona' z brezspalnostjo!"

"In mene!"

"Mene tudi!"

Reveži so se še bolj prestrashili k bogatin:

"Vseda imamo manj kot oni, torej tudi razuma. Kaj se zgodi z našim razumom?"

In bogatin so govorili:

"Glejte, kako muči 'Ona' ubole ljudi, mi moramo pomagati revnina!"

In vse so začeli premišljavati, na kak način bi se rešili Vest. Toda nihče ni prišel do pravega zaključka.

V onem času je živel v Nankingu Apno, moder in učen mož, kateri je slovel po celi Kitajskem radi svoje modrosti, in učenosti. Ljudje so sklenili:

"Njega moramo vprašati za svet. Razum njega ne more nihče pomagati!"

In obemnili so poslance z davori in poslali so jih k njemu. Poslanci so se priklonili večkrat do tel.

"Reši nas brezspalnost!"

Apno je poslušal ljudsko tugo, premišljaval, nasmehnil se in rekel:

"Lahko je tenu odpomoči! Tako je treba urediti, da nima več 'Ona' pravice do svojih posegov."

Vsi so ostrmeli.

"Napravimo postave! Kako naj ve neizobražen človek, kaj sme in česa ne sme? Na pergament zapišimo, kaj sme človek in česa ne sme. Mandarini naj se nauče postave na pamet, drugi jih bodo vpraševali: 'Se-si sme to ali ne?'

In so pride potem "Ona" z vprašanjem: "Kaj si delal danes?", se "Ji" odgovori: "Delal sem, kar je dovoljeno, kar je zapisano na pergamentu."

Vest je šla k modremu Apnu.

Dotaknila se je nočno njegove glave in ostala mirna.

Apno se je vzbudil in skočil po koncu:

"Kako se upaš vdreti po noči v tvoj hišo? Kako pravi postava: Kdor stopi neoporen po noči v tujo hišo, naj se ga snatra tatovom in naj se ga zapre?"

"Nizem prisla, da bi kradla pri tebi!" je odgovorila Vest. "Jaz sem Vest!"

"In po postavi si izpridena ženska. Postava se glasi: Ako pride ženska po noči k tujemu možu, smatrat naj se izpridene in naj se ga vrže v ječo! Torej si izpridena ženska, kaj nočes biti taticia!"

"Jaz, izpridena ženska!" je zapnila Vest. "Kaj misliš vendar?"

"Ah, ti nisi izpridena ženska, ne tatica, ti se le hočeš ravnat, po postavah! Tudi za ta služeb je preskrbljeno v postavi: Kdor se noče ravnat po postavah, je hudo dodelec in zapreti ga je treba. Zvezite to žensko in pahnite jo v ječo kot hudo delko, o kateri se sumi, da je tatica in nemoralno ženščine in o kateri se je ravnak domogalo, da se upira postavam!"

In zvezeli so Vest in jo vrgli v ječo. Od tega časa ne nadleguje Vest nikogar več. Nekaj so mislili na to. Tupatum se zgodil, da zavije kak neotesanec, ki je nezadovoljen z mandarinom:

"Vi nimate vesti!"

In takoj se mu pokaže pola, na kateri je zabeleženo, da je Vest zaprla. To je toliko kakor: "Mi imamo Vest, ako jo lahko držimo zaprti!"

In neotesanec molči. Izprevidi da imajo mandarin prav.

In ljudje žive od onega časa da je mirno, mirno.

Slika nam kaže državnega tajnika Colby-a, ki se poslavila od "Big Bill" (na lev) pred odbodom na demokratično konvencijo v San Francisco.

Za odabritev mirovne pogodbe

Francoski poročevalci Martaine je priporočal, naj zbornica ratificira mirovno pogodbo, ni pa zamolčal pomislkov kaj jih zbrajajo besedilo. Poročevalce je svinjam sklepno razmotrovjanje do dal se nekaj argumentov, ki dokazujejo, da nova Avstrija ne more biti odgovorna za dolgove stare monarhije. Noben zunanj minister stare monarhije, izvenčni Haymerla ni bil v onih pokrajini doma, ki sedaj pripadajo Avstriji, in razen grofa Sturgkha, noben državnik, ki je prisostoval onemu usodnemu ministru svetu, ki je izvral vojno. Margaine je priporočal, naj zbornica ratificira mirovno pogodbo, da bi popolnoma napačne pojme o notranjih razmerah v Jugoslaviji. Niso sijajne naše notranje razmere, ali take pa tudi niso da bi bilo pričakovati že jutri boljševskega prevrata, kakoršnega nam privošči "Piccolo". Piše tako v glavnem za to, da bi se jadransko vprašanje rešilo po željah italijanskih prenepetežev, ki so tako ne sploh, da mislijo, da teci sreča in dobra bodočnost Italije v stalnem sporu z Jugoslavijo. "Piccolo" bi boljše storil, ako bi malo več pisal o boljševizmu, ki resno ogroža Italijo!

da — Semblat je končal svoj govor z željo, naj Francija pospešuje ali udejstvi gospodarske združitev narodov osrednje Evrope.

Ne boste suženj vse svoje življenje. Glejte za bodočnost. Denar, denar, denar to je vse, kar potrebujete dandanašnji in to kolikor ga morete dobiti.

Prečitajte to in potem dobite denar, ki prihaja k vam.

VELIKO DENARJA ZA VAS, ČE SE PREBUDITE IN GA DOBITE. OD VAS JE ODVISNO.

Vi ne boste nikdar napravili resničnega denarja, dokler dobivate samo 4 odst. naletno ter puščate, da drugi spravljajo vaš denar v svoje žep namesto, da bi ga vi spravili v svoj žep.

ALI STE TO PARKRAT PREČITALI? ALI VESTE, KAJ L JUDJE ZASLUŽIJO Z OLJEM?

Rečeno je, da je:

Meyer Fisher, prodajalec čevljev investiral \$250. v Cleveland Oklahoma Oil Stock ter napravil v manj kot enem letu \$19,000; tudi da je je P. C. Dings organiziral malo oljnato kompanijo z \$2,100. ter jo prodal Santa Fe železniški družbi za en miljon dolarjev v kratkem času:

da je prineslo \$100. investiranih v Parafine Oil Co. v 10 letih \$492,000. da je prineslo \$100., investiranih v Fortune Oil Co., \$250,000. dobička; da je \$100., investiranih v Home Oil Co. napravilo \$100,000. dobička.

V predloženem smo navedli samo nekaj primorov. Olje je napravilo ljudi neodvisne za celo življenje in na stotine jih je postal miljonarjev v Zdr. državah. V olju, bolj kot v kartem drugem vložilu, ima investor enako priliko kot kapitalist. Ali boste izrabili to priliko? 18 odst. na leo ter posebne dividende dobiti sedaj od glavnice The Louisiana Mutual Oil Corporation.

(Inkorporirana ter obratuje pod strogi mi postavami države Louisiana.) Ta družba je uravna družba. Plaća redne dividende takoj 1-12 odst. na mesec z posebnimi dividendami na leto, ki znašajo najmanj od 18 odst. do 20 odst.

V kratkem času je pričakovati več in več dividend in posebnih dividend. Posebne dividende 2 odst. in redne mesečne dividende, oziroma 3-12 odst. bodo plačane vsem delničarjem, ki so na seznamu 30. junija, izplačljive 10. julija.

Če naročite takoj, boste dobili svojo dividendo 3-12 odst. za Julij.

40 delnic vas stane \$50. — 100 delnic vas stane \$125. 160 delnic vas stane \$200. — 400 delnic vas stane \$500.

Plaća gotovini ali v dveh mesečnih obročih (dividende vam bodo plačane dočim plaćate za svojo glavnico). Kupite kolikor morete sedaj ter plaćajte polovicu gotovini ostank pa v dveh enakih mesečnih obročih, toda ne kupite več kot zamorete plaćati.

Prečitajte to še enkrat. Ne obotavljajte se. To se hitro prodaja. Naročite takoj.

323 -- 4th Avenue C. L. Glass & Company, Brokers

Pittsburgh, Pa.

HITRA POMOC

Oslablost valed protiščega dela, izčlanost, okrepni sklepi in mišice, slaboten hrbot, protegnjenje in izpahnjenje, temu je lahko hitro odpmočiti s takojšnjim uporabo

PAIN-EXPELLERJA

"Prijatelja v potrebi"</p

ANŽE PITOV

ALI
ZAVZETJE BASTILE.

spoml Alexander Dumas, sr.

86

(Nadaljevanje.)

Bestnjasto poglavje.

ODHOD V PARIZ.

Ko je odšel Ludovik XVI. od kraljice, se je našel obdanega od vseh otnikov in oseb njegovega spremstva, ki naj bi ga spremiljevale v Pariz.

Bili so to gospodje de Beauvau, de Villeroi, de Nesle in de Estaing.

Tudi Gilbert se je pomešal med množico ter stal, polu pričakovanja, da ga bo zapazil Ludovik XVI.

Vidno je bilo da so vsi ti ljudje v velikih dvonih in da niso mogli vrjeti, da je ta sklep kralja resničen.

— Po zajutreku, gospoda moja se napotimo, — je reklo kralj.

Takrat pa je zagledal Gilberta ter reklo:

— Ah, vi ste tukaj, doktor... Dobro. Vi veste, da vas bom vzel s seboj.

— Na uslugo vam, veličanstvo.

Kralj je odšel v svoj kabinet, kjer je delal dve uri.

Nato je bil s celim svojim štabom pri maši: in krog devete ure je sedel k mizi.

Zajutrek se je vrnil z običajnim ceremonijelom. Kraljica ki je bila objokana, je ostala pri zajutreku, da ostane tem dalje v olizini kralja.

Kraljica je privedla s seboj tudi svoja dva otroka ki sta se bojevali ozirala v očeta in častnike kajti mati je oba že poučila o namernavem koraku.

Kralj je jedel povsem mirno. Ponovno je govoril z Gilbertom, ne da bi se ozrl vanj. Govoril je skoro neprestano s kraljico ter kaže veliko čustvo.

Konečno je dal svojim kapitanom odredbe.

Ravnokar je dokončal svoj obed, ko so mu sporočili, da prihaja velika množica ljudi peš iz Pariza in da se prikazuje na koncu večkega drevoreda, ki neji na paradni prostor.

— Tako so planili vsi častniki iz dvorane. Kralj je dvignil glavo ter se je ozrl v Gilberta. Ker pa se je ta mirno smehljal se je takoj pomiril.

Kraljica je obledela, seagnila proti gospodu de Beauvau ter ga prosila, naj se informira.

Gospod de Beauvau je hitro pohitel ven.

Kraljica je stopila k oknu.

Pet minut pozneje se je vrnil gospod de Beauvau.

— Veličanstvo, — je reklo — to Narodne garde iz Pariza, ki so se zbrali, da korakajo kralju nasproti, ko se je včeraj razširila novica da namerava veličanstvo obiskati Pariz. Ko so pa videli da se veličanstvo povišla, so prikorakali prav do Versaillesa.

— Kakšne namene imajo? — je vprašal kralj.

— Najboljše na svetu, — je odvrnil de Beauvau.

— Kljub temu, — je rekla kraljica, — zaprite ograjo.

— Varujte se tega, — je reklo kralj. — Dosti je, če ostane pa laha sama zaprt.

Kraljica je nagubila čelo ter vrgla na Gilberta teman pogled.

Gilbert je pričakoval tega pogleda, kajti polovica njegovega prorokovanja se je že izpolnila. Obljubil je namreč prihod dvajsetih tisočev in deset tisoč jih je bilo že tukaj.

Kralj se je obrnil proti gospodu de Beauvau ter mu reklo:

— Skrbite da bodo dobili ti dobrji ljudje okrepila.

Gospod de Beauvau je šel drugič dol, da ekskrnikom naročila ter se zopet vrnil.

— No! — je vprašala kraljica.

— Gospod, vaši Parižani so se zapletli v velik spor z gospodi od garde.

— Kaj? — je vzkliknil kralj. — Prišlo je do spor?

— O, to je spor radi časti. Ker so izvedeli da se bo kralj napotil šele v dveh urah, hočejo čakati odkhoda kralja ter korakati za vedenje veličanstva.

— A ljudje hodijo peš? — je rekla kraljica.

— Da, madama.

— Dobro. Kralj ima konje pri svojem vozu ter vozi zelo hitro.

Vi veste, gospod de Beauvau da kralj rad hitro vozi.

Tako povdarenje besede so pomenjale:

— Glejte, da bo dobil voz kralja krila.

Kralj pa je pognil z roko, da napravi konec pogovora.

— Vozil bom v koraku, — je reklo.

Kraljica je vzduhnila, a ta vzhod je bil bolj podoben kriku srda.

— Ni primerno, — je dostavil Ludovik XVI. čisto mirno, — da bi pustil tebi te ljudi, ki so prišli, da se mi poklonijo. Vozil se bom v koraku in sicer kratkom koraku, da mi lahko sledi vsi.

Vsi zbrani so bili začudeni. Istočasno pa je bilo na več obrazih videti izraz nevolje in kraljica je smatrala veliko dobroto kralja za slabost.

Neko okno se je odprlo.

Kraljica se je presenečena obrnila. Bil je Gilbert, ki je dal v svoji lastnosti kot zdravnik odpreti eno okno, da obnovi zrak, ki je postal pokvarjen v sledu duha jedil ter dihanja številnih ljudi.

Gilbert se je postavil za zaveso, odprel ter zavesele okno in skozi odprto okno so prodrali glasovi na dvorišču zbrane množice.

— Kaj je to? — je vprašal kralj.

— Veličanstvo, — je odvrnil Gilbert, — to so narodne garde, katerim mora biti na tlaku dvorišča zelo vroče.

— Zakaj pa se jih ne povabi, da zajutrekujejo s kraljem? — je reklo proti kraljici eden njenih najbolj priljubljenih častnikov.

— Povede naj se jih na senco, kjerkoli je bolj hladno, — je reklo proti kraljici eden njenih najbolj priljubljenih častnikov.

— Povede naj se jih na senco, kjerkoli je bolj hladno, — je reklo kralj.

— Deset tisoč ljudi? — je vprašala kraljica začudeno.

— Razdeli naj se jih na vse strani, če imajo prostora, — je reklo kralj.

— Na vse strani? — je odvrnila Marija Antonijeta. — Gospod, vi ste na tem, da jum pokazete pot v vašo spalno sobo.

To je bilo strašno prorokovanje, ki se je v Versaillesu uresničilo še pred potekom treh mesecov.

— Oni imajo dosti otrok pri sebi, madama, — je odvrnil Gilbert z nežnim glasom.

— Otrok? — je vprašala kraljica.

— Da, madama, številni so vzel s seboj otroke kot na izpre-

hof. Otroci so napravljeni kot narodne garde, tako veliko je navdušenje za to novo napravo.

(Dalej prihodnje)

POZDRAV.

Odhajajoč v staro domovino s parnikom "France", pozdravim vse rojake in rojakinje po širini Ameriki, posebno pa Mr. B. Krulič v Rocky Ford, Ga., njegovo ženo in otroke ter se jim lepo zavalim, ker so me spremili na kraljev. Pozdravim tudi Jožeta Kruliča in njegovo družino ter Tetra Ozeba in njegovo ženo. Z Bogom in na svitnje v Jugoslaviji! — Alojzij Peje.

NAZNANOLO.

Naznanim vsem članom in članicam društva Sl. Hr. Bratje po aja št. 144 SDPZ v Grays Land, Pa., da naj ne pridejo na dne 4. julija, ampak dne 11. julija, to je drugo nedeljo v juliju. Začno naznjam, da sem začasno prevzel tajništvo bivšega tajnika F. P. Zato naj mi člani pošiljajo vse potrebne liste na sledi naslov:

Anthony Rodica.

B x 148, Greensboro, Pa.

Kje je moja mačeha MARJA REPIČ, rojena RUTAR v Borovnici pri Ljubljani? Leta 1914. je bivala v Trstu, Royan, po nevi nem več v njej. Prosim ene, ki kaj vedo, da mi poročajo. — Andrew Repič, 2250 Washington Avenue, New York, N. Y. (26-29-6)

Rad bi izvedel, kje se nahaja roják JOHN MURNIK, podomačec Murnekov iz Srednje vasi pri Begunjah na Gorenjskem. Ker mu imam sporočiti važne stvari od matere in bratov iz starega kraja, zato prosim cenjene rojake, če kdo ve, kje se nahaja, naj mi sporoči njegov naslov, kar se že vnaprej zahvaljujem; ako pa sama čitala te vrste, naj se mi oglašita. — Dragotin Jandrišč, Box 176, Hostetter, Pa. (25-26-6)

Kje je moja žena

Ozdravi katar
mehrurja in odstrani vse v 24 urah.
Venko pitela (MIDY)
nastri impa CIP
Varujte se ponaredb
na zdravje v vseh letih!

Cosulich črta

Direktno potovanje v Dubrovnik (Gravosa) in Trst.

RELVEDERE ..... 13. Julija PRES. WILSON ..... 27. Julija

Potom Hatkov, Izdanje za vse kraje v Jugoslaviji in Srbiji

Razkužne ugodnosti prvega drugega in tretjega razreda

Potnik tretjega razreda dobiva brezplačno vino.

PHELPS BROTHERS & CO.

Passenger Department

4 West Street New York

San Francisco, Cal.

Jacob Lovlin.

Denver, Colo.: Louis Andollek in Frank Skrabec.

Pueblo, Colo.: Peter Culig, John Germ, Frank Janesh in A. Kocher.

Salida, Colo.: Louis Costello.

Somerset, Colo.: Math. Kornely.

Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.

Clinton, Ill.: Lambert Bolškar.

Aurora, Ill.: J. Verbič, 635 Aurora Avenue.

Chicago, Ill.: Joseph Bostic, Joseph Blash in Joseph Bevčič.

Joliet, Ill.: Frank Bambich, Frank Laurich in John Zaret.

Mascoutah, Ill.: Frank Augustia.

La Salle, Ill.: Matija Komp.

North Chicago, Ill.: Anton Kobal in Math. Ogrin.

South Chicago, Ill.: Frank Černe.

Springfield, Ill.: Matija Barborč.

Waukegan, Ill.: Frank Petkovček.

Franklin, Kansas: Frank Leskovc.

Frontenac, Kansas: Rok Firm.

Ring, Kansas: Mike Pencil.

Kitzmiller, Md.: Frank Vodopivec.

Chisholm, Minn.: Frank Govž in Jakob Petrč.

Calumet, Mich.: M. F. Kobe in Pavel Schalta.

Aurora, Minn.: L. Perusek.

Eveleth, Minn.: Louis Govž.

Gilert, Minn.: L. Vesel.

Hibbing, Minn.: Ivan Povše.

Virginia, Minn.: Frank Hrovatich.

Ely, Minn.: Frank Govž, Joseph J. Peshel in Anton Poljanec.

St. Louis, Mo.: Mike Grabian.

Great Falls, Montana: Math. Urih.

Klein, Montana: Gregor Zobec.

Gowanda, N. Y.: Karl Sternick.

Little Falls, N. Y.: Frank Masle.

Barberton, Ohio: Frank Poje in Alib. Poljanec.

Collinwood, Ohio: Math. Staržnik.

Cleveland, Ohio: Frank Sakser, Charles Karlinger, in Jakob Resnik.

Lorain, Ohio: Louis Balant, J. Kumle in M. Ostanek.

Niles, Ohio: Frank Kogovček.

Youngstown, Ohio: Anton Kikelj.

Oregon City, Oregon: M. Justin.

Allegheny, Pa.: M. Klarich.

Ambridge, Pa.: Frank Jakš.

Bensenville, Pa.: Louis Hribar.

Brookline, Pa.: Anton Ivavec.

Burdine, Pa.: John Demšar.

Conemaugh, Pa.: Ivan Pajk in Vid Rovniček.

Claridge, Pa.: Anton Jerina in Anton Kozljan.

Dunlap, Pa.: Anton Oshaben.

Export, Pa.: Louis Supančič.

Forest City, Pa.: Mat. Kamin.